મેહમાન કા ઈકરામ

ઈફાદાત: હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીપ્યાન્કર: મવલાના અબ્દુર્રહીમ અબ્દુર્રઉફ નાડા (સુરતી)
કોમ્પોઝીંગ: સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત
નાશિર: મકતબા અશરફ, સુરત.

પેશે લફઝ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝૂસ્સાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે ઔર બહુત સારે હઝરાત કો ઈસ્સે ફાઈદા પહુંચ રહા હે ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફૈઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે. ઈન્હી દરસોં મે સે ઈસ દરસ કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મે યે બાત ડાલી કે ઈસકો શાયે કિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર કિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસર્રત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશ્શુક્રૂ. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે ઔર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઔર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઔર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન.

નોંધ: ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે. ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઔર સમજાને કા રિસાલા સમઝેં.

ફકત તાલિબે દુઆ
અબ્દુર્રહીમ સુરતી નાડા.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَنَسْتَعِينُهٗ وَنَسْتَغْفِرُهٗ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ، وَمَنْ يُضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ، صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى آلِهٖ وَأَصْحَابِهٖ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا۔ امابعد.

મેહમાન નવાઝી ભી આદાબ મે સે હે અલ્લાહ કા ઈરશાદ હે કે કયા આપ કો હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે ઈઝઝત વાલે મેહમાનોં કા કિસ્સા પહુંચા સૂ.ઝારીયાત ૨૪ જબ વોહ હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે પાસ તશરીફ લાયે તો ઉન્હોં ને હઝરત કો સલામ કિયા હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને ભી સલામ કિયા ઓર દિલ મે સોચા નયે લૌગ માલૂમ હોતે હે જાને પેહચાને લૌગ નહી હે ફિર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ધીરે સે અપને ઘર વાલોં કે પાસ સિરક ગયે ઓર તાઝા ભુના હૂવા બછળા લેકર આયે અપને મેહમાનોં કે સામને પેશ કિયા ઓર ફરમાને લગે ખાતે નહી યે આયતે કરીમા લાકર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કા મેહમાન નવાઝી વાલા અમલ બતલાયા હે.

અલ્લાહ ને હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે પાસ ઉન્કે યહાં પૈદા હોને વાલે બચ્ચે કી બશારત દેને કે લિયે તીન ફરિશ્તે હઝરત જિબ્રઈલ અલ. હઝરત મીકાઈલ અલ. ઓર હઝરત ઈસ્રાફીલ અલ. કો ઈન્સાની શકલોં મે ભેજા થા ઉસ વકત હઝરત ઈબ્રાહીમ કી બીવી હઝરત સારા ભી બુઢી હો ચૂકી થી ઓર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ખૂદ ભી બુળ્હાપે કી ઉમર કો પહુંચ ચૂકે થે મગર અલ્લાહ કો ઉન દૌનો કો બેટા દેના મંઝૂર થા જિસ્કી બશારત દેને કે લિયે ઈન તીનો ફરિશ્તોં કો ભેજા ઓર યે તીનો ઈન્સાની શકલ મે ઉન્કે ઘર મેહમાન બન કર પહુંચે હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ઉન્કો પેહચાન નહી પાયે બલ્કે

સમજે કે કોઈ ઈન્સાન હેં જો હમારે યહાં મેહમાન આયે હેં ઈસ લિયે કે આને વાલે દૌનો કિસમ કે હોતે હે બાઝ ઐસે હોતે હે જિન સે પેહલે સે જાન પેહચાન હોતી હે ઔર બાઝોં સે પેહલે સે જાન પેહચાન નહી હોતી હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને અપને દિલ મે સોચા કે આને વાલે નયે માલૂમ હોતે હેં.

તબ મજૂસી ઈમાન લે આયા વૈસે ભી મેહમાન નવાઝી હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કી જારી કી હૂયી સુન્નત હે આપ કી પાકીઝા આદત યે થી કે જબ ખાને બેઠતે થે તો જબ તક કોઈ મેહમાન નહી હોતા થા વહાં તક ખાના હલક સે નહી ઉતરતા થા અગર કોઈ મેહમાન નહી હોતા થા તો મેહમાન તલાશ કરને કે લિયે બાહર નિકલતે થે.

અલ્લામા કુરતુબી રહ. ને અપની તફસીર મે ઈસ્રાઈલીયાત સે એક કિસ્સા નકલ કિયા હે કે એક મરતબા કોઈ મેહમાન નહી થા તો ઉસ્કી જુસ્તજુ ઔર તલાશ મે નિકલે એક મજૂસી નઝર આયા ઉસ્કો સાથ લે આયે ખાને કે લિયે સાથ બિઠાયા ઔર ઉસ સે કહા બિસ્મિલ્લાહ કહો ઔર ખાના શુરૂ કરો ઉસ્ને કહા કૌન અલ્લાહ મૈ નહી જાનતા હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને ઉસ્કો ઉઠા કર રવાના કર દિયા જબ વોહ બાહર નિકલા તો અલ્લાહ ને વહી ભેજી કે એ ઈબ્રાહીમ હમ તો ઈસ્કો ઝિંદગી ભર ખિલાતે રહે ઔર તુમ સે એક મરતબા ભી ખિલાયા ન ગયા હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ફૌરન દોળે ઔર ઉસ્કો સમજા બુજા કર સાથ લે આયે કે મૈરે સાથ હી ખાના ખાવો ઉસ્ને કહા જબ તક મુજે યે નહી બતલાવોગે કે મુજે નિકાલા કયૂં થા ફિર દોબારા બુલાકર કયૂં લાયે વહાં તક મૈં ખાના નહી ખાઉગા હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને બતલાયા તૂને ઉસ અલ્લાહ કા નામ નહી લિયા જિસ ને હમેં પૈદા કિયા ઔર રોઝી દી ઉસ્કે બહુત સારે ઈન્આમાત ઔર એહસાનાત હેં ઉસી કી નેઅમતેં હમ

ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં તુજે ઉસ્કા નામ લેના ચાહિયે લૈકીન મૈને જબ બિસ્મિલ્લાહ પળને કો કહા તો તૂને યે જવાબ દિયા કે કૌન અલ્લાહ મૈ નહી જાનતા ઉસ પર મુજે ગુસ્સા આયા ઔર મૈને તુજે રવાના કર દિયા લૈકીન ફિર અલ્લાહ ને મુજ પર વહી ભેજી કે મૈ તો ઈસ્કી શુરૂ ઝિંદગી સે આજ તક ખિલા રહા હૂં તો મૈં તુજે બુલા કર લે આયા અબ ખાના શુરૂ કર યે સુન કર વોહ આદમી ઈમાન લે આયા.

આયત કા મફહૂમ ઔર અહકામ યહાં યે આયત લાકર બતલાના ચાહતે હે કે દેખિયે હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને અપને યહાં આને વાલે ઉન મેહમાનોં કી મેઝબાની કા ઈત્ના ઝિયાદા એહતેમામ કિયા કે વોહ આકર બેઠે તો આહિસ્તા સે ઉન્કે પાસ સે સિરક ગયે ઔર ભૂના હૂવા તાઝા બછળા લાકર ઉન્કે સામને પૈશ કિયા.

ફરાગ કા મતલબ હે આદમી કા આહિસ્તા સે સિરક જાના ઈસ તરહ ઉઠના કે પાસ વાલોં કો પતા ન ચલે ઈસ્સે માલૂમ હૂવા કે જબ મેહમાન આયે તો ફૌરી તૌર પર જો કુચ્છ મૌજૂદ હો ઉસી સે ઉસ્કા ઈકરામ કરના ચાહિયે તકલ્લુફ કરને કી ઝરૂરત નહી હે બાદ મે મઝીદ જો એહતેમામ હો સકતા હે વોહ કરલે. ઉન્હોને મેહમાનોં કે સામને લાકર ખાના પૈશ કિયા ઈસ્સે બાઝ હઝરાત યે દલીલ પેશ કરતે હૈં કે મેહમાનોં કો મુકલ્લફ નહી કરના ચાહિયે કે આપ ચલીયે બલ્કે વોહ જહાં બેઠે હોં વહી ખાના લાકર પૈશ કિયા જાયે. ચૂંકે વોહ ફરિશ્તે થે ઈસ લિયે ઉન્હોંને ખાને કે લિયે હાથ આગે નહી બઢાયે તો હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને ઉન્કો મુતવજ્જેહ કિયા કે ખાવો કયૂં નહી ખાતે ઉન્કે ન ખાને કી વજહ સે હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને જરા ખૌફ ભી મેહસૂસ કિયા ઈસ લિયે કે ઉસ ઝમાને કા રિવાજ યહી થા કે કોઈ કિસી કે યહાં કિસી બુરે ઈરાદા સે જાતા તો

ઉસ્કે યહાં કા ખાના નહી ખાતા થા આજ કલ તો ઉસી કા ખાકર ઉસી કો તકલીફ પહુંચાતે હે ખૈર ઉન્હોંને કહા કે હમ તો ફરિશ્તે હે હમ ખાતે પીતે નહી.

હઝરત લૂત અલ. કે મેહમાનોં કા ઈકરામ દૂસરી આયત પેશ કી યાની કે યહી ફરિશ્તે જો હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે પાસ બેટે કી બશારત દેને કે લિયે આયે થે યહાં સે ફારિગ હોને કે બાદ હઝરત લૂત અલ. કે પાસ પહુંચે હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ફલસ્તીન મે રેહતે થે વહાંસે થોળે હી મીલ કે ફાસલે પર હઝરત લૂત અલ. કી આબાદી થી ફરિશ્તે ઈન્સાની શકલ મે બગૈર દાળી કે ખૂબસૂરત થે ઔર હઝરત લૂત અલ. કી કૌમ લોંડેબાઝી કી બુરાઈ મે મુબ્તેલા થી ઈન ખૂબસૂરત શકલ વાલે લળકો કો દેખ કર વોહ લૌગ અપને જઝબાત લેકર દોળે હૂયે આયે હઝરત લૂત અલ. ને ઉન લૌગોં સે કહા કે તુમ્હારે ઘરોં મે જો તુમ્હારી બીવીયાં હેં વોહ મૈરી બેટીયોં કા દરજા રખતી હે વોહ તુમ્હારે લિયે પાકીઝા ઔર હલાલ હે ઉન સે અપની ઝરૂરત પૂરી કરો યે મૈરે મેહમાન હેં ઈન્કે મામલા મે તુમ અલ્લાહ સે ડરો ઔર મેહમાનોં કે મામલા મે મુજે રૂસવા ન કરો કયા તુમ મે કોઈ સમજદાર આદમી નહી હે દેખિયે હઝરત લૂત અલ. ને અપને મેહમાનોં કે ઈકરામ કે મામલા મે ઈતના ઝિયાદા એહતેમામ ફરમાયા ઔર કૌમ કી તરફ સે કી જાને વાલી નામુનાસિબ હરકત સે બચાને કી પૂરી કોશિશ કી ઈસ લિયે ઈસ આયત કો યહાં લાયે હેં.

મેહમાન નવાઝી ઈમાન કા તકાઝા હઝરત અબૂ હુરૈરહ રદી. ફરમાતે હે કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા તુમ મે સે જો આદમી અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો ઉસ્કો ચાહિયે કે અપને મેહમાન કા ઈકરામ કરે ઔર જો આદમી અલ્લાહ ઔર

આખિરત પર ઈમાન રખતા હો ઉસ્કો ચાહિયે કે સિલા રહમી કરે અપને રિશ્તેદારોં કે હુકૂક અદા કરે ઔર જો આદમી અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો વોહ ભી બાત કહે યા ખામોશ રહે યાની અગર કુચ્છ બોલના હી હો તો ઝુબાન સે ભલી બાત બોલે વરના ખામોશી ઈખ્તિયાર કરે.

મેહમાન નવાઝી ઈન સિફાત મે સે હે જિસ કા એહતેમામ ઝમાના એ જાહિલીયત મે ભી કિયા જાતા થા ઔર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર વહી કા સિલસિલા શુરૂ હોને સે પેહલે આપ જિન કામોં કા ખાસ તૌર પર એહતેમામ ફરમાતે થે ઉન મે સે એક કામ યે ભી થા ચુનાન્ચે હદીષ મે હે કે જબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર ગારેહિરા મે સબ સે પેહલી વહી નાઝિલ હૂયી હઝરત જિબ્રઈલ અલ. ને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે તીન મરતબા કહા કે પળીયે આપને કહા મે પળા હૂવા નહી હૂં તો ઉન્હોને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો દબોચા ઉસ્કે બાદ ફિર આપ સે કહા તો આપ ને પળા જબ વહાં સે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અપને ઘર પર વાપિસ આયે તો ચૂંકે ઝિંદગી મે યે પેહલા મૌકા થા કે ફરિશ્તા સે મુલાકાત હૂયી થી ઈસ્સે આપ કો અપની જાન કા અંદેશા હૂવા તો આપ ને હઝરત ખદીજા રદી. સે કહા મુજે અપની જાન કા ખતરા મેહસૂસ હો રહા હે ઉસ વકત હઝરત ખદીજા રદી. ને તસલ્લી કે લિયે જો બાતેં ઈરશાદ ફરમાઈ ઉન્હોને યે ફરમાયા થા હરગિઝ નહી આપ કો અપની જાન કે મુતાલ્લિક ફિકર રખને કી ઝરૂરત નહી હે અલ્લાહ આપ કો કભી રુસ્વા નહી કરેંગે આપ સિલા રહમી કરતે હેં નાતવાંનો કા બોજ ઉઠાતે હેં મેહમાન નવાઝી કરતે હેં બુખારી શરીફ ઈસ સે પતા ચલા કે મેહમાન નવાઝી ઉન ખૂબીયોં મે સે હે જિન કા કદીમ

ઝમાને સે એહતેમામ ચલા આ રહા હે ખૂદ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ભી ઈસ્કી તાકીદ ઔર તાલીમ ફરમાઈ હે ગોયા ઈમાન કી અલામતોં મે સે એક યે હે કે આદમી અપને મેહમાન કા ઈકરામ કરે.
આજ કલ તો લોગ ઐસી મુસીબતોં મે મુબ્તેલા હો ગયે કે અબ તો યે સબ કામ ભી બોજ પળતે હૈં જબ સે ટી.વી. કી મુસીબત આ ગઈ હે તો મેહમાન કે આને પર નાગવારી કા ઈઝહાર કિયા જાતા હે અગર આદમી ટી.વી. દેખને બેઠા હૂવા ઔર મેહમાન આ જાયે તો ઉઠ કર ઉસ્કી તરફ તવજ્જુહ કરને કી ભી ઝહમત નહી કરતા.
તરજુમા ઔર તશરીહ હઝરત અબૂ શુરૈહ ખુવેલદ બિન ઉમર ઔર ખુઝાવી રદી. ફરમાતે હૈં કે મૈને નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો ઈરશાદ ફરમાતે હૂવે સુના જો આદમી અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો વોહ અપને મેહમાન કા ઈકરામ કરે ઔર ખુસૂસી એહતેમામ કરે સહાબા એ કિરામ રદી. ને અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ ખુસૂસી એહતેમામ કયા હે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા એક દિન ઔર રાત ગોયા મેહમાન કી આમદ પર દો વકત ઉસ કે ઈકરામ કે લિયે કોઈ મખ્સૂસ ચીઝ બનાની ચાહિયે ઉસી કો જાઈઝા તાબીર કિયા ગયા વેસે મેઝબાની તીન દિન હે બાકી દો દિન કોઈ ખાસ તકલ્લુફ કરને કી ઝરૂરત નહી હે જો ખૂદ ખાતા હે વહી મેહમાન કો ખિલાયે હાં એક દિન કે લિયે ઉસ્કા ઈકરામ કરતે હૂવે તકલ્લુફ ભી કરે તીન દિન કે બાદ મેહમાન કા કોઈ હક નહી હે ઈસ્કે બાદ ભી મેઝબાન ઉસ્કો ખિલાતા પિલાતા રહે તો વોહ ઉસ્કી તરફ સે એક તરહ કા સદકા સમજા જાયેગા.
ઈસી બાત કો દૂસરી રિવાયત મે ઈસ તરહ ફરમાયા ગયા હે કે

કિસી મુસલમાન કે લિયે જાઈઝ નહી હે કે અપને ભાઈ કે યહાં ઈતના ઠેહરે કે અપને ભાઈ કો ગુનાહ મે ડાલ દે યાની મેહમાન બન કર ગયે તો વાપિસ જાને કા નામ હી નહી લેતે બોરીયા બિસ્તર લે લગાકર વહી જમ કર પળ ગયે સહાબા ને અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ ગુનાહ મે કૈસે ડાલેગા તો નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા ઉસ્કે યહાં ઈત્ના કિયામ કરે કે ઉસ્કે પાસ મેઝબાની કે લિયે કુછ ભી ન રહે ફિર વોહ બેચારા કર્ઝ લેને યા કોઈ દૂસરી શકલ ઈખ્તિયાર કરને પર મજબૂર હો જાયે. ઈસ સે માલૂમ હૂવા કે મેહમાન કો કિસી કે યહાં ઝિયાદા સે ઝિયાદા તીન દિન કિયામ કરના ચાહિયે ઈસ સે ઝિયાદા નહી હાં સાહિબે ખાના યા જિસ કે યહાં આપ ગયે હૈં ઉસ્કે સાથ આપ કે તાલ્લુકાત ઐસે હે કે વોહ ખૂદ ઈસ્રાર ભી કરતા હે ઔર આપ કા ઉસ્કે યહાં ઠહેરના ઉસ્કો નાગવાર નહી ગુઝરતા બલ્કે વોહ ખૂશ હોતા હે તો ઈસ સૂરત મે હુકમ બદલ જાયેગા વરના અસલ હુકમ તો યહી હે કે કિસી કે યહાં ઝિયાદા સે ઝિયાદા તીન દિન કિયામ કરે ઉસ સે ઝિયાદા નહી.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન, આમીન.

